

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

KOGUKONNA KOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tõrva

10.11.2023 nr 1-12/2023/1

Algus kell 10:30, **lõpp** kell 12:00

Toimumise koht: Taagepera külamaja

Juhatas ja protokollis: Indrek Valner

Võtsid osa: Allan Ilisson, Anne Jaakson, Maire Riit, Giia Tetlova, Indrek Valner, Riho Viitak, Taagepera küla esindajad.

Kutsutud: vallavanem Helen Elias, abivallavanem Lauri Drubinš

Päevakord:

1. Taagepera külamaja tutvustus;
2. Külaseltside-kogukondade rahastuse mudeli väljatöötamise arutelu;
3. Muud küsimused.

Päevakord kinnitati ühehäälselt.

1. Päevakorrapunkt

Taagepera külamaja tutvustus.

Komisjoni esimees tutvustas kohalolijatele Taagepera külamaja.

Indrek Valner andis seejärel lühiülevaate Taagepera külaseltsi tegevusest. Taagepera külaselts loodi 20 aastat tagasi. Eelmisel aastal soetati külaseltsile *pop-up* telk, 2 kokkupandavat lauda ja 10 tooli. Selle tarbeks saadi toetust KOP sügisvoorust, summas 1371€. 2022. aastal saadi KOP-i kevadvoorust rahastust kaasaskantavale kõlarile, summas 374€. LEADER meetmest saadi rahastust ühisprojekti „kolme küla kohtumised“ tarbeks (6322€). Selle projekti raames saadi kokku 4 korda (igas kvartalis). 2022. aastal toimus keraamika õpituba Riidajas, 3-päevane bussireis Ventspils ja matk Taagepera RMK puhkepiirkonna matkarajal. Käesoleva aasta esimeses kvartalis kohtuti Ritsu raamatukogus kirjanik Epp Petrone'ga. Eelmise aasta lõpus saadi tegevustoetust Kultuurkapitali Valga tegevusgrupi kaudu, summas 249€. Selle eest soetati laminaator ja spiraalkõitja. Kõikide projektide omaosaluse on külaselts katnud omavahenditega, toetust vallavalitsuselt küsitud ei ole.

2022. aastal saadi vallalt tegevustoetust 8050€. Suurem osa tegevustoetusest kulub Taagepera külamaja ruumide elektri- ja küttekulude tasumiseks. Need ruumid kuuluvad lossile ja renti selle eest ei tasuta, küll aga on külaseltsi tasuda kütte- ja elektrikulud. Heakorra eest saadakse vallalt 500€, selle eest tehakse külas niitmised ja sügisel lehtede veod. Ürituste ellu viimiseks jääb 500€.

Ta jätkas teenuste kasutamise statistikaga: duši all käidi eelmisel aastal 134 korda ja käesoleva aasta 10 kuuga 93 korda. Pesu pesti eelmisel aastal 203 korda ja käesoleva aasta 10 kuuga 141 korda. Teenuse pakkumise ja erinevate õpitubade korraldamise eest teeniti tulu eelmisel aastal 1200€, käesoleva aasta 10 kuu seisuga on tulu suuruseks 1400€. Selle summa eest kaetakse osaliselt ürituste korraldamisega seotud kulud. Lisaks on külaseltsi liikmed saanud reisisoodustusi. Ta lõpetas lühikese küla tutvustuse ja teatas, et valla külad on erinevad, erinevate vajadustega, erinevate rahastuste mudelitega. Komisjoni eesmärk ongi ühtse rahastuse mudeli väljatöötamine.

Sõna anti Taagepera küla esindajatele. Üks nende seast sõnas, et Indrek Valner on olnud külaseltsi tegevuses aktiivne, kuid tema kõike üksi ei jõua. Ta jätkas, et üks murekoht on endiselt kergliiklustee puudus. Vallavanem vastas, et valla eesmärkide hulgas on kergliiklustee rajamine Sooglemäelt Taagepera lossini. Toetust selle tarbeks ei saadud, kuna üheks hindamise kriteeriumiks on kasusaajate hulk. Ta lisas, et rahastusmeetmetel hoitakse silma peal.

Komisjoni liikmed ja Taagepera külarahvas arutlesid kergliiklustee ja remonti vajavate teede teemal.

Üks kohalolijatest uuris tuuleparkide eriplaneeringu kohta, mis osaliselt jääks ka Taagepera küla alale. Helen Elias vastas, et esimeses etapis toimusid avalikud arutelud (Tõrva Kultuurimajas ja Mulgi Elamuskeskuses). Seal tutvustati keskkonnamõju strateegilisi hinnanguid, selle tulemusena on kujunenud alad, kuhu võiks tuuleparke rajada. Analüüse tehakse edasi (detailsemad analüüsid linnustiku kohta), neid tulemusi veel ei ole. Esitatud on ka uus taotlus uue eriplaneeringu algatamiseks. Enne kui suunatakse uus taotlus volikogule algatamiseks, siis on plaanis kohtuda arendajatega ning teha koosolekuid ka kogukondadele. Info eriplaneeringute kohta on üleval valla kodulehel.

Komisjoni liige Allan Ilisson uuris, kas Tõrvas on giidi, kes vajadusel tutvustaks linna vaatamisväärsusi. Vallavanem vastas, et sellist teenuse osutajat ei ole. Lauri Drubinš selgitas, et on olemas platvorm, kuhu saaks üles panna giiditeenuse pakkuja ja sealt kaudu saaks tellida giidi. Giidideks on kohalikud inimesed. Tartus on see platvorm kasutusel ja võiks kaaluda Tõrvas selle platvormi kasutusele võtmist. Indrek Valner lisas, et kõigepealt peaks leidma need inimesed kes pakuksid giidi teenust, samuti peaks see info olema kõigile kättesaadav. Ta lisas, et Taageperas tehakse giidituure pidevalt. Anne Jaakson ütles, et tema ja Anne Pai tutvustavad külastajatele tasuta Riidaja mõisakompleksi.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. Päevakorrapunkt

Külaseltside-kogukondade rahastuse mudeli väljatöötamise arutelu.

Komisjoni esimees pakkus välja, et enne võiks külastada erinevaid külasid ja saada esmane ettekujutus, milline küla on, millised on küla vajadused ja mida küla nõuab kogukonnalt. Seejärel saab hakata välja töötama ühtset rahastuse mudelit. Giia Tetlova täpsustas, et külaseltsidel ja kogukondadel on erinevad rahastusmudelid. Helen Elias tõi välja, et kevadel saadi kogukonna esindajatega Sooglemäel kokku, kus põgusalt rahastuse printsiipidest ka räägiti. Ta lisas, et peaks looma toetuse korra, mille alusel külaseltsid saavad toetust taotleda. Selles oleks fikseeritud millistele kategooriatele toetust jagatakse. Need kategooriad võiksid olla: projektide omaosalus, ürituste korraldamine ja kommunaalkulude toetamine (kui tegemist ei ole valla omandis oleva pinnaga). Helen Elias nõustus, et esmalt peaks tutvuma iga küla ja selle eripäraga eraldi.

Ta jätkas, et kogukonnakeskusteks on valla suuremad asulad: Riidaja, Hummuli Ala ja Ritsi ning väiksemates külates on külaseltsid. Kogukondade ja külaseltside tegevusi ja vajadusi peaks paralleelselt vaatama. Hiljuti külastati Kanepis avatud Valgjärve külakeskust. Ta pakkus välja, et komisjoniga võiks külastada kõrvalvaldades asuvaid kogukonnakeskusi ja saada nõuandeid sealt. Valgjärve külakeskust külastades veenduti, et Tõrva valla kogukonnad teevad omavahel tihedat koostööd ja ka suhtlus vallaga on heal tasemel. Põhjus, miks Tõrva valla kogukonnad on hästi toimivad, on aktiivsed inimesed. Igas kogukonnas on keegi, kes tahab kogukonda arendada ja ta

ei tee seda vastumeelselt. Vastupidise näitena tõi ta Koorküla, kus vald püüdis suunata ja aidata kogukonnal areneda, kuid sellest ei saanud asja. Indrek Valner lisas et kogukonda ei arenda üksinda, vajalik on meeskond. Riho Viitak lisas, et meeskond peab ühel meelel olema ja omavahel suhtlema. Indrek Valner täiendas, et omavahel peab tihedalt suhtlema, vähemalt kuus korra võiks külaselts kokku saada. Ta lisas, et Taageperas arutatakse enne projektid läbi kogukonnas, seejärel hakatakse toetust taotlema.

Arutleti Kultuurkapitalist toetuse saamise võimalustest.

Indrek Valner jätkas, et kultuurikalendri peaks saama toimima, et ei satuks üritusi samale päevale. *Komisjoni liikmed arutlesid ürituse teemal, mis sattusid sel aastal samale päevale.*

Allan Ilisson uuris, miks oli Vabariigi aastapäeva kontsert osalejatele tasuta. Esines Tanel Padar ning tema tuttavad tulid Tartust seda kontserti kuulama, kuna üritus oli tasuta. Ta lisas, et kui valla rahaline seis ei ole kiita, siis miks tehakse võõrastele tasuta üritusi. Vallavanem vastas, et Tõrva valla üritused on jaotatud kategooriatesse: maineüritused (kuvandi loomiseks), oma kultuuriringide üritused ja mulgi identiteedi üritused. Enamus üritusi on tasulised. See on põhimõtteline otsus, et Vabariigi aastapäeva- ja taasiseseisvumise päeva üritused on tasuta. Lauri Drubinš täiendas, et Vabariigi aastapäeva üritus on maineüritus ja suures ulatuses saadi lisatulu muudelt teenustelt (nt. majutus, toitlustus).

Indrek Valner tegi ettepaneku külastada järgmisena Hummuli kogukonnakeskust. Lepiti kokku järgmine kogukonnakomisjoni koosolek, mis toimub 6. detsembril Hummuli koolis kell 10:30. Helen Elias tegi ettepaneku kutsuda komisjoni koosolekule Tõrva Vallavalitsuse arendusspetsialist Mariell Viinalass, kes annaks ülevaate meetmetest, kus oleks võimalik rahastust saada. Komisjoni liikmed olid selle poolt. Maire Riit soovis, et komisjoni koosolekust võtaks osa ka MTÜ Hummuli Arendus esindaja Liisi Lust.

Lauri Drubinš teavitas, et hetkel on töös kogukonnakeskuste kontseptsioon, millest põgusalt anti ülevaade haridus- ja kultuurikomisjoni koosolekul. Dokument on üles ehitatud suurematele külakeskustele Ala, Riidaja, Hummuli ja Ritsu. Keskendutakse sellele, kuidas lahendada olukord, kus töötaja töötab ühes hoones mitme asutuse all. Näitena tõi ta Ritsu, kus Giia töötab ühes hoones kahe asutuse all (Tõrva Avatud Noortekeskus ja Tõrva Raamatukogu). Kogukonnakeskuste kontseptsioon näeb ette, kuidas lahendada see olukord- tekitada üks asutus, et töötajal oleks lihtsam. Ministeeriumitelt on nõu küsitud ja selleks on saadud roheline tuli. Kogukonnakeskuste kontseptsiooni mustandi lubas Lauri Drubinš saata komisjoni liikmetele.

Otsustati: Järgmine kogukonnakomisjoni koosolek toimub 6. detsembril Hummuli koolis kell 10:30. Saata kogukonnakomisjoni koosoleku kutse Tõrva Vallavalitsuse arendusspetsialist Mariell Viinalass'ile ja MTÜ Hummuli Arendus Liisi Lust'ile.

3. Päevakorrapunkt

Muud küsimused.

Muid küsimusi ei esitatud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Indrek Valner
juhataja ja protokollija